



WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.1.39.2022

Warszawa, 30 sierpnia 2022 r.

Pan
Witold Kwiatkowski
Wójt Gminy Celestynów

Urząd Gminy w Celestynowie
ul. Regucka 3
05-430 Celestynów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Monika Krajewska – inspektor wojewódzki oraz Katarzyna Możdżyńska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadziły w dniach od 20 kwietnia do 6 maja 2022 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Celestynowie z siedzibą przy ul. Reguckiej 3, 05-430 Celestynów.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie prowadzenia ewidencji ludności w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 4 kwietnia 2022 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 21 czerwca 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz.135, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

W kontrolowanym okresie przyjęto 246 zgłoszeń pobytu stałego³, 118 zgłoszeń pobytu czasowego⁴, 45 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 2 zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego cudzoziemców, 3 zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej obywateli polskich, a także 212 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL. W okresie kontrolowanym wydano 6 decyzji w sprawach meldunkowych oraz 8 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych złożony przez podmiot zobowiązany do korzystania z urządzeń teletransmisji danych. Ponadto wydano 246 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały z urzędu i 47 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy na wniosek przy zameldowaniu oraz 67 zaświadczeń zawierających odpis danych osoby zainteresowanej przetwarzanych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze PESEL, o których mowa w art. 45 ustawy o ewidencji ludności⁵.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do organu zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego obywateli polskich, zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego cudzoziemców, zgłoszenia powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy obywateli polskich i cudzoziemców ani zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemców.

Kontroli poddano: 5 zgłoszeń pobytu stałego obywateli polskich, 1 zgłoszenie pobytu stałego cudzoziemca, 5 zgłoszeń pobytu czasowego obywateli polskich, 5 zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, 5 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 2 zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego cudzoziemców, 3 zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej obywateli polskich, 5 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL, 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych złożony przez podmiot zobowiązany do korzystania z urządzeń teletransmisji danych, 5 zaświadczeń zawierających odpis danych przetwarzanych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze PESEL oraz 2 decyzje administracyjne w sprawach meldunkowych⁶.

³ W tym 245 zgłoszeń pobytu obywateli polskich i 1 zgłoszenie pobytu cudzoziemca.

⁴ W tym 53 zgłoszenia pobytu obywateli polskich i 65 zgłoszeń pobytu cudzoziemców.

⁵ Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191).

⁶ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli nr 2, który dołączono do akt kontroli.

Zgłoszenia pobytu stałego i czasowego oraz wymeldowania z miejsca pobytu stałego i czasowego, a także zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej złożone zostały dokonane na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 1-5 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁷. Wszystkie poddane analizie zgłoszenia pobytu stałego, wymeldowania z miejsca pobytu stałego i czasowego oraz wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej były kompletne.

Zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy wydane zostały niezwłocznie. We wszystkich przypadkach poddanych kontroli prawidłowo udokumentowano doręczenie ww. zaświadczeń. W dwóch przypadkach wydanie zaświadczenia na wniosek o zameldowaniu na pobyt czasowy nastąpiło nieodpłatnie, na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o opłacie skarbowej⁸, natomiast w pozostałych dwóch przypadkach opłata została pobrana.

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców następowało w badanych sprawach na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, określone w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o ewidencji ludności. We wszystkich badanych przypadkach udostępniono dane nieodpłatnie, na podstawie art. 53 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności. Zakres udostępnianych danych był zgodny z określonym we wnioskach.

Postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych złożony przez podmiot zobowiązany do korzystania z urządzeń teletransmisji danych zostały wydane po zaistnieniu ustawowych przesłanek do ich wydania.

Poddane badaniu decyzje w sprawach meldunkowych zostały wydane zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu. Decyzje w sprawach meldunkowych zostały doręczone za pokwitowaniem, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 Kodeksu postępowania administracyjnego⁹. W jednym przypadku za wydanie decyzji o wymeldowaniu z pobytu stałego pobrano opłatę skarbową w wysokości określonej w części I poz. 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej, natomiast w drugim przypadku wydano decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie o wymeldowanie z pobytu stałego zwolnioną z opłaty skarbowej.

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. poz. 2411, ze zm.).

⁸ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923, ze zm.)

⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej: k.p.a.

Zaświadczenia zawierające odpis przetwarzanych danych, o których mowa w art. 45 ustawy o ewidencji ludności wydane zostały zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy oraz zawierały dane wyłącznie osoby zainteresowanej. Za wydanie zaświadczeń w dwóch przypadkach pobrano opłaty skarbowe w wysokości określonej w części II pkt 2 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej, natomiast w trzech przypadkach wydane zaświadczenia nie podlegały opłacie na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o opłacie skarbowej.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości związane z nieprzebrzeganiem w toku prowadzonych postępowań przepisów k.p.a., poprzez:

1. Wydanie decyzji o wymeldowaniu z miejsca pobytu stałego z przekroczeniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a. oraz bez powiadomienia strony postępowania o niezafatwieniu sprawy w terminie ze wskazaniem przyczyny zwłoki i nowym terminem zafatwienia sprawy. Poprzez powyższe zaniechanie naruszono regulacje zawarte w art. 35 § 3 k.p.a. w związku z art. 36 § 1 i 2 k.p.a. Ponadto ww. decyzja nie zawierała oznaczenia organu¹⁰ czym naruszono zapis art. 107 § 1 pkt. 1 k.p.a.
2. Niezamieszczenie w decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wymeldowania z miejsca pobytu stałego uzasadnienia prawnego oraz pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, pomimo wymogu w tym zakresie określonego w art. 107 § 1 pkt 6 i 7 k.p.a.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- nieudokumentowanie we wszystkich podanych kontroli przypadkach faktu doręczenia zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały wydanych z urzędu na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności. Ponadto w poddanych badaniu zgłoszeniach pobytu stałego w aktach spraw nie znajdowały się egzemplarze aktowe wydanych zaświadczeń. Ich brak uniemożliwił weryfikację danych pod kątem zgodności z art. 32 ust. 3 ustawy o ewidencji ludności oraz terminowości ich wydania;

¹⁰ W trakcie trwania czynności kontrolnych nieprawidłowość została usunięta - wyjaśnienia Wójta Gminy Celestynów z dnia 29.04.2022 r.

- w 2 przypadkach zaświadczenia wydane na wniosek zgłaszającego złożony w dniu dokonania zgłoszenia pobytu czasowego zawierały nieprawidłową podstawę prawną, tj. art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności zamiast art. 32 ust. 2 przedmiotowej ustawy;
- poddane badaniu zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy zawierało oznaczenie urzędu zamiast oznaczenia organu wydającego ww. dokument;
- nieuiszczenie opłaty skarbowej, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej za udzielone pełnomocnictwo dołączone do akt sprawy dotyczącej złożenia zgłoszenia pobytu czasowego;
- nieudokumentowanie daty wpływu do organu wniosków o wydanie zaświadczeń zawierających odpis przetwarzanych danych, o których mowa w art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności. Opisywane uchybienie dotyczy wszystkich przypadków poddanych kontroli;
- nieudokumentowanie daty doręczenia 1 zaświadczenia zawierającego odpis przetwarzanych danych, o którym mowa w art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności. Z analizy akt ww. sprawy wynika, że osoba której zaświadczenie dotyczy, potwierdziła własnoręcznym podpisem odbiór zaświadczenia bez odnotowania daty jego odebrania. Działaniem powyższym naruszono wymogi określone w art. 46 § 1 k.p.a., zgodnie z którym *„Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.”*;
- dokonanie zameldowania na pobyt czasowy cudzoziemca na podstawie niekompletnego formularza zgłoszenia pobytu czasowego, niezawierającego żadnej z danych identyfikujących tj. numeru PESEL lub daty urodzenia. Działaniem takim naruszono wymogi określone w art. 30 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o ewidencji ludności oraz we wzorze formularza stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego;
- dokonanie w zgłoszeniach pobytu czasowego oraz w zgłoszeniu wymeldowania z miejsca pobytu czasowego skreśleń bez podania daty i czytelnego podpisu osoby dokonującej tych czynności. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści zgłoszeń powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok należy wpisać treść poprawną wraz z datą i podpisem lub parafą osoby dokonującej korekty.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu prowadzenia ewidencji ludności ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Terminowego wydawania decyzji w sprawach meldunkowych oraz terminowego zawiadamiania uczestników postępowań o niezafatwieniu spraw w terminie i o wyznaczeniu nowego terminu ich załatwienia.
2. Zamieszczania w wydawanych decyzjach w sprawach meldunkowych uzasadnienia prawnego oraz pouczenia o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, zgodnie z wymogiem określonym w art. 107 § 1 pkt 6 i 7 k.p.a.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- dokumentowania faktu doręczenia zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały wydanych z urzędu na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności;
- wydawania zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy na wniosek złożony w dniu przyjęcia zgłoszenia z prawidłową podstawą prawną, tj. przywołując art. 32 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności zamiast art. 45 ust. 2 ww. ustawy;
- właściwego oznaczania organu w nagłówku wydawanych zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy;
- wzywania do uiszczenia opłaty skarbowej, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej za udzielone pełnomocnictwo, w przypadku jej niewniesienia;
- dokumentowania daty wpływu do organu wniosków o wydanie zaświadczeń zawierających odpis przetwarzanych danych, o których mowa w art. 45 ust. 2 ustawy o ewidencji ludności;
- dokumentowania daty doręczenia zaświadczeń zawierających odpis przetwarzanych danych, o których mowa w art. 45 ust. 2 ww. ustawy zgodnie z zapisem art. 46 § 1 k.p.a.;
- dokonywania zameldowania na pobyt czasowy cudzoziemców wyłącznie na podstawie kompletnie wypełnionego formularza;
- weryfikacji dokonanych skreśleń w zgłoszeniu wymeldowania oraz w zgłoszeniu pobytu czasowego, tak aby były one dokonane w sposób czytelny wraz z podaniem daty oraz podpisem lub parafą osoby ich dokonującej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zalecenia, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli